

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obvinenému **Ing. O. M.** pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné účinného do 1. januára 2006 na neverejnom zasadnutí 2. októbra 2008 v Bratislave prerokoval podľa § 24 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 spor o príslušnosť medzi Krajským súdom v Žiline a Okresným súdom Žilina, a takto

r o z h o d o l :

Vecne príslušným súdom na vykonanie konania v trestnej veci obvineného Ing. O. M. v prvom stupni je **Krajský súd v Žiline.**

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Žiline podal 20. júla 2004 na Okresnom súde Žilina obžalobu na obvineného Ing. O. M. vedenú pod sp. zn. 1 T 111/2004, pre skutok právne posúdený ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v súbehu s trestným činom podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 129/1998 Z.z., ktorého skutku sa mal podľa obžaloby dopustiť tak , že

- vo funkcii výkonného riaditeľa a konateľa spol. s.r.o. A. bez súhlasu oprávnenej osoby a v rozpore so zmluvou o skladovaní hmotných rezerv č. 833/240/96 z 2. júla 1996 v znení dodatkov uzavretou medzi Správou štátnych hmotných rezerv SR, zastúpenou predsedom A. G., neskôr PhDr. J. D. ako ukladateľom a spol. s.r.o. A., zastúpenou Ing. O. M., riaditeľom a konateľom ako skladovateľom a v rozpore so zákonom č. 82/1994 Z.z. o štátnych hmotných rezervách, neoprávnene zabezpečil v priebehu mesiacov apríl 1998 až september 1998 vyskladnenie 136,83 tony mrazeného mäsa vo vlastníctve SŠHR zo skladu A. a jeho použitie pre vlastnú výrobu v spol. s.r.o. A. a následný odpredaj spol. s.r.o. C. a N.

ako splátku dlhu spol. s.r.o. A., v dôsledku čoho bolo k 2. decembru 1998 a ku dňu vykonania kontroly z poverenia predsedu SŠHR SR č. 22/OHR/98 zistené neoprávnené použitie štátnych hmotných rezerv v objeme 118,029 tony mrazeného mäsa v hodnote 11 395 125 Sk, čím vrátane dane z pridanej hodnoty spôsobil Správe štátnych hmotných rezerv SR Bratislava škodu vo výške 12 078 832,50 Sk,

- v rovnakom postavení súčasne neoprávnené fakturoval v zmysle zmluvy o skladovaní hmotných rezerv č. 833/240/96 z 27. júna 1996 v mesiacoch máj 1998 až september 1998 SŠHR SR čiastku 484 233,50 Sk a to úhradu nákladov za skladovanie, ktorú ako oprávnený nárok mesačne dokladoval príslušnou faktúrou na sumu 96 846,70 Sk a fiktívnym stavom zásob, hoci skutočný stav zásob mäsa zodpovedal celkovej fakturovanej čiastke za uvedené obdobie vo výške 202 956,20 Sk, čím spôsobil Správe štátnych hmotných rezerv SR Bratislava škodu vo výške 281 277,30 Sk.

Úpravou zo 4. januára 2005 príslušný predseda senátu okresného súdu určil vo veci termín hlavného pojednávania na deň 22. marca 2005, na ktoré predvolal obžalovaného, obhajcu i svedkov, ktorých považoval za potrebné vo veci vypočuť.

Dňa 8. marca 2005 zaslal obhajca obvineného súdu fax, v ktorom oznámil, že v stanovenom termíne sa nemôže hlavného pojednávania zúčastniť z dôvodov kolízie v inej trestnej veci, prosil ospravedlniť neúčast' a zároveň požiadal o určenie nového termínu hlavného pojednávania. Svoju neúčast' písomne ospravedlňoval i jeden z predvolaných svedkov. Následne predseda senátu úpravou zo 14. marca 2005 nariadil kancelárii zrušiť termín hlavného pojednávania a vo veci stanovil nový termín na deň 24. mája 2005. Kancelária úpravu realizovala nasledujúceho dňa, o čom svedčia pripojené doručky.

Ďalšou úpravou zo 14. marca 2005 (č.l. 1174) predseda senátu nariadil zrušiť termín hlavného pojednávania a vo veci stanovil termín neverejného zasadnutia za účelom predbežného prejednávania obžaloby na deň 23. marca 2005. Na tomto neverejnom zasadnutí senát rozhodol uznesením podľa § 188 ods. 1 písm. a/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 tak, že trestnú vec obvineného postúpil na prejednanie Krajskému súdu v Žiline ako súdu vecne príslušnému.

V písomných dôvodoch svojho uznesenia uviedol, že po preskúmaní obžaloby a trestného spisu dospel k záveru, že na prejednanie veci nie je príslušný. V tejto súvislosti poukázal na zákon č. 457/2003 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa trestný poriadok, kde pod bodom 3/ došlo ku zmene ustanovenia § 17 Tr. por. s účinnosťou od 1. decembra 2003, ktoré upravuje vecnú príslušnosť krajského súdu. Podľa obžaloby mal obvinený spáchať trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku. Konaním popísaným v obžalobe mal spôsobiť škodu vo výške 12 078 832,50 Sk, čo podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. predstavuje škodu veľkého rozsahu. Trestný zákon účinný v čase podania obžaloby kvalifikoval takéto konanie ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. Podľa názoru okresného súdu bude v predmetnej veci potrebné v prípade odsudzujúceho rozsudku aplikovať hmotnoprávne ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák. a vecnú príslušnosť súdu posudzovať podľa § 17 ods. 1 Tr. por. účinného v čase predbežného prejednaní obžaloby. Preto na konanie vo veci je vecne príslušný krajský súd.

Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 9. apríla 2005, pričom celý spisový materiál bol postúpený Krajskému súdu v Žiline, kde došiel 20. mája 2005 a vec bola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov do senátu JUDr. Daniela Hudáka pod sp. zn. 4 T 5/2005.

Krajský súd v Žiline uznesením z 30. júna 2008, sp. zn. 4 T 5/2005, na neverejnom zasadnutí podľa § 188 ods. 1 písm. a/ per analogiam Tr. por. účinného do 1. januára 2006 vyslovil svoju nepríslušnosť na vykonanie konania v trestnej veci obvineného Ing. O. M. a túto dňa 11. septembra 2008 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o príslušnosť v zmysle § 24 ods. 1 Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že sa nestotožňuje s právnou argumentáciou použitou v uznesení okresného súdu. Rozhodnutie okresného súdu nepovažuje za správne a zákonné. Poukázal na ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa obžaloby mal obžalovaný skutky spáchať v roku 1998, pričom prokurátor jeho skutky právne kvalifikoval ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 129/1998 Z.z., teda podľa právnej úpravy účinnej v čase spáchania skutku. Konaním uvedeným v obžalobe mal obvinený spôsobiť škodu vo výške 12 078 832,50 Sk, čo predstavuje podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. škodu veľkého rozsahu. Trestný zákon účinný v čase podania obžaloby kvalifikoval takéto konanie ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. V podstate si krajský súd osvojil právnu kvalifikáciu konania obvineného uvedenú v obžalobe okresného prokurátora, pričom dospel k záveru, že uvedená právna kvalifikácia vzhľadom na ustanovenie §16 ods. 1 Tr. zák. je pre obvineného priaznivejšia.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že okresný súd v predmetnej veci postupoval v rozpore s príslušnými ustanoveniami trestného poriadku. Vo veci dvakrát vytýčil termín hlavného pojednávania a potom vo veci určil termín neverejného zasadnutia, na ktorom predbežne prejednal obžalobu podľa § 188 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Vytýčením termínu hlavného pojednávania okresný súd uznal svoju príslušnosť na konanie v označenej veci, preto jeho rozhodnutie o postúpení veci je neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách § 564 ods. 3 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) ako súd najbližšie obom súdom spoločne nadriadený podľa § 24 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 prerokoval vzniknutý spor o príslušnosť a zistil, že vecne príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného Ing. O. M. je Krajský súd v Žiline.

Podľa názoru najvyššieho súdu okresný súd postupoval správne, keď neuznal svoju vecnú príslušnosť na vykonanie konania o podanej obžalobe na obvineného Ing. O. M.. Určitého procesného pochybenia sa dopustil akurát v tom, že po dôjdení obžaloby si nevšimol, že v tom čase bol účinný Trestný poriadok zákon č. 141/1961 v znení zákona č. 457/2003 Z.z., ktorý novo upravil znenie ustanovenia § 17 Tr. por. o vecnej príslušnosti krajského súdu na konanie v prvom stupni. Uvedený zákon nadobudol účinnosť 1. decembra 2003 a podľa tohto nového znenia krajský súd vykonáva v prvom stupni konanie aj o trestnom čine sprenevery podľa § 248 ods. 4 písm. b/, ods. 5 Tr. zák. (vo veciach kde bola

spôsobená škoda veľkého rozsahu). Tu už pochybil okresný prokurátor, keď podal obžalobu na okresnom súde, hoci na konanie vzhľadom na výšku spôsobenej škody uvádzanej v obžalobe bol vecne príslušný krajský súd, ako súd prvého stupňa. Okresný súd nevenoval dostatočnú pozornosť dôkazom obsiahnutým v procesnom spise, čo malo za následok, že vo veci určil dvakrát termín hlavného pojednávania. Po určení termínu hlavného pojednávania už mal vo veci postupovať podľa § 222 ods. 1 Tr. por. Namiesto toho zrušil termín hlavného pojednávania a vo veci stanovil termín neverejného zasadnutia na ktorom postupoval podľa § 188 ods. 1 písm. a/ Tr. por., kde predbežne prejednal obžalobu. Možno súhlasiť s názorom krajského súdu, že okresný súd nepostupoval v súlade s procesnými predpismi, avšak jeho rozhodnutie z vecného hľadiska treba považovať za správne. Okresný súd je totiž po zistení, že v zažalovanom skutku ide o trestný čin, na prejednanie ktorého nie je vecne príslušný, povinný vec postúpiť príslušnému krajskému súdu.

Podľa obžaloby mal obvinený spôsobiť škodu vo výške 12 078 832,50 Sk, ktorá škoda podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 predstavuje škodu veľkého rozsahu. Práve spôsobenie škody veľkého rozsahu je rozhodujúcim kritériom pre určenie vecnej príslušnosti súdu. Nie je rozhodujúce, či v hmotnoprávnom predpise je škoda veľkého rozsahu uvedená pod odsekom 4 alebo 5. V tejto súvislosti dáva najvyšší súd do pozornosti krajskému súdu ustanovenie § 220 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný.

Napokon treba krajskému súdu pripomenúť, že ani jeho úvahy o tom, ktorý hmotnoprávny predpis je z hľadiska časovej pôsobnosti pre obvineného priaznivejší, nie sú správne. V prípade trestných činov majetkovej povahy, okrem trestných sadziieb, ďalším kritériom pre posudzovanie trestnosti činu páchatel'a z hľadiska časovej pôsobnosti Trestného zákona v zmysle § 16 ods. 1, je i výška spôsobenej škody, ktorá je nielen kvalifikačným kritériom pri právnom posudzovaní protispoločenského konania, ale aj jedným z kritérií určujúcich stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák. a tiež ako jedno z hľadísk pri určení druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 31 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa názoru krajského súdu v danom prípade je pre obvineného priaznivejšia kvalifikácia uvedená v obžalobe, t.j. podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení zákona č. 129/1998 Z.z. Uvedeným zákonom č. 129/1998 Z.z. sa však ustanovenie trestného činu sprenevery vôbec nemenilo. Pokiaľ ide o trestné sadzby trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného v čase spáchania činu, resp. podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, tieto sú rovnaké. V oboch prípadoch možno páchatel'ovi pri spôsobení škody veľkého rozsahu uložiť trest odňatia slobody od päť do dvanásť rokov. Škoda veľkého rozsahu v čase spáchania činu predstavovala sumu 1 500 000 Sk, pričom sa vychádzalo zo zákona č. 366/1997 Z.z., podľa ktorého výška minimálnej mzdy od 1. januára 1998 predstavovala sumu 3 000 Sk. Naproti tomu škodou veľkého rozsahu v zmysle § 89 ods. 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 bola škoda vo výške 3 450 000 Sk, pričom sa vychádzalo z nariadenia vlády SR č. 428/2005 Z.z. zo 14. septembra 2005, podľa ktorého výška minimálnej mzdy predstavovala čiastku 6 900 Sk. V posudzovanej veci mal obvinený podľa obžaloby spôsobiť škodu vo výške 12 078 832,50 Sk. V prípade posudzovania jeho konania podľa zákona účinného v čase, kedy bol čin spáchaný, by hranicu škody veľkého rozsahu prekročil viac ako osemkrát, zatiaľ čo podľa zákona účinného do 1. januára 2006 by túto hranicu prekročil tri a pol krát. Z uvedeného potom vyplýva, že Trestný zákon účinný do 1. januára 2006 je pre obvineného ako celok priaznivejší.

Záverom treba vytknúť, že krajský súd v posudzovanej veci postupoval v rozpore s ustanovením § 2 ods. 4 Tr. por. vety druhej, účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého sa trestné veci musia prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Vec z okresného súdu došla na krajský súd dňa 20. mája 2005, pričom krajský súd začal vo veci konať až po troch rokoch, čím zavinil neodôvodnené priet'ahy.

So zreteľom na vyššie uvedené preto Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore o príslušnosť rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 2. októbra 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t , v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová